

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0523U100070

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 28-04-2023

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мельничук Віталій Васильович

2. Melnychuk Vitalii

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор наук

**Шифр наукової спеціальності:** 16.00.11

**Назва наукової спеціальності:** Паразитологія, гельмінтологія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 20-04-2023

**Спеціальність за освітою:** Ветеринарна медицина

**Місце роботи здобувача:** Полтавський державний аграрний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 00493014

**Місцезнаходження:** вул. Сковороди, буд. 1/3, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36003, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **III. Відомості про дисертацію**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 35.826.03

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

**Код за ЄДРПОУ:** 00492990

**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, буд. 50, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

**Код за ЄДРПОУ:** 00492990

**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, буд. 50, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 68.41.55

**Тема дисертації:**

1. Нематодози травного каналу овець (фауна, біологія, поширення, діагностика та заходи боротьби)
2. The nematodiasis of the sheep digestive tract (fauna, biology, distribution, diagnostics and control measures)

**Реферат:**

1. У дисертації узагальнено результати дослідження щодо видового складу збудників, поширення, діагностики, лікування та заходів боротьби за нематодозів травного каналу овець на території Центрального та Південно-Східного регіонів України. Отримано нові дані щодо поширення та видового складу збудників нематодозів травного каналу овець, залежність показника екстенсивності інвазії від віку та пори року. Визначено рівень контамінації об'єктів довкілля яйцями збудників нематодозів травного каналу овець. Вперше в Україні: запропоновано використання нових морфологічних та метричних диференційних ознак нематод виділених з травного тракту свійських овець для підвищення ефективності їх диференціації:

одержано дані щодо ембріонального розвитку яєць нематод *T. ovis*, *T. skrjabini*, *T. globulosa*, *A. bovis* і *S. ovis* за експериментального культивування. Запропоновано й експериментально обґрунтовано діагностичну ефективність способів кількісної копроовоскопічної діагностики нематодозів травного каналу жуйних тварин та способу виявлення яєць нематод у пробах ґрунту. Визначено високу терапевтичну ефективність за стронгілідозів травного каналу та трихуриду овець ін'єкційних форми івермеквету 1 %, клозіверону та левавету 10 %, а за скрябінемозу – ін'єкційних форм івермеквету 1 %, клозіверону та левавету 10 %, порошків бровалевамізолу 8 % та універму (за індивідуального згодовування у вигляді лікувально-кормової суміші) та емульсії комбітрем. Встановлено дезінвазійні властивості хімічних засобів аноліт кристал, бровадез-плюс, бі-дез, дезсан, віросан, гермецид-ВС, екоцид-С щодо яєць збудників нематодозів травного каналу овець – *Trichuris ovis*, *T. skrjabini*, *T. globulosa* та *Aonchotheca bovis*.

2. The dissertation summarizes the results of research on the species composition of agents, distribution, diagnostics, treatment, and control measures of sheep digestive tract nematodiasis in the Central and South-Eastern Ukraine. The coproovoscopic results established that sheep infestation by digestive tract nematodiasis agents in the farms of Central and South-Eastern Ukraine reached 45.92 % in average, and the helminthological dissection showed it of 79.58 %. By the morphology of eggs extracted from the sick sheep faeces, there was established the parasitism of the Strongylida and Trichurida nematodes, and particularly of the species *Strongyloides papillosus*. The helminthological dissections and species identification of nematodes in digestive tract showed the sheep infestation by 15 nematode species. The dominant species are *H. contortus*, *O. circumcincta*, *T. colubriformis*, *T. ovis*, *N. spathiger*, *O. venulosum*, *S. ovis*. The *Chabertia ovina*, *T. skrjabini*, *Strongyloides papillosus*, *T. globulosa*, *Aonchotheca bovis* were presented in lower portions. The portion of animals infested by *N. abnormalis*, *Cooperia* spp. and *Bunostomum trigonocephalum* did not exceed 1.55 %. Among the identified nematodes, the *T. lobulosa* and *A. bovis* were found for first time in farm sheep in Ukraine, and the *T. colubriformis* and *H. contortus* are zoonothroposic species and present a hazard for humans. It was established, the sheep digestive tract nematodiasis the most often are presented as mixt-invasions. The age and season features of sheep digestive tract nematodiasis dynamics were established. Coproovoscopy results showed the highest strongylidiasis and trichuriasis infestation rate in sheep of 12–24 months old, and the strongyloidiasis highest rate – in the juveniles of 4–12 months old. Helminthological dissection results showed the maximal infestation by *S. papillosus* and *S. ovis* nematodes in lambs under the 4 months age. It was established, the sheep of 4–12 months age appeared to be the most infested by *T. ovis*, *T. skrjabini*, *T. globulosa*, *A. bovis*, *N. spatiger*, *N. abnormalis*, *C. ovina*, *T. colubriformis*, *O. circumcincta* and *H. contortus*. The elder sheep (12–24 months) were the most infested by *Oe. venulosum*, *Cooperia* spp. та *B. trigonocephalum*. Coproovoscopic study showed the pike of sheep digestive tract strongylidiasis was in summer and autumn, of trichuriasis – in autumn and winter, and of strongyloidiasis – in spring. By the helminthological dissection, the EI pike of *T. ovis*, *T. skrjabini*, *T. globulosa*, *A. bovis*, *N. abnormalis*, *H. contortus* and *B. trigonocephalum* was in winter; of *Oe. enulosum*, *N. spathiger*, *C. ovina*, *T. colubriformis*, *O. circumcincta*, *Cooperia* spp. – the spring and summer. For *Sk. ovis* and *S. papillosus*, the pike was in summer. Parasitology survey showed, that in Central and South-Eastern Ukraine the significant insemination of environmental objects by nematode eggs (of Strongylida order, including genera *Nematodirus*, *Trichuris*, and *A. bovis*, *S. ovis* and *S. papillosus*) is occurred. In average, the extensive contamination index (ECI) reached 87.24 % under the intensive contamination index (ICI) of  $755.60 \pm 32.94$  nematode eggs/kg. There were studied the differential morphological and metrical species features of nematodes *T. ovis*, *T. skrjabini*, *T. globulosa*, *A. bovis*, *C. ovina*, *Oe. venulosum*, *T. colubriformis*, *O. circumcincta*, *H. contortus*, *N. spatiger* and *S. ovis*, extracted from the digestive tract of domestic sheep. It was established, that under the experimental cultivation of nematode eggs in laboratory conditions under the stable temperature of 27 °C, the embryogenesis of helminths parasiting in digestive tract, particularly *Trichuris*, *Aonchotheca* and, *S. ovis* extracted from helminth females' gonads. There was trialed and suggested the upgraded method of quantitative coproovoscopic diagnostics of animal digestive tract nematodiasis. There was trialed and suggested the upgraded method for nematode eggs detection in soil samples. It was established, the most effective anthelmintic drugs for sheep digestive tract strongylidiasis and trichuriasis are the injective forms of Ivermectin 1 %, Kloziveron 10 % and Levavet 10 %, and for the sheep skrjabiniosis –

injective forms of Ivermec.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Юськів Ігор Дмитрович

2. Yuskiv Igor Dmytrovych

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Юськів Ігор Дмитрович

2. Yuskiv Igor Dmytrovych

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

### **Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Нагорна Людмила Володимирівна

2. Nagorna Liudmyla Volodymyrivna

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Левицька Вікторія Андріївна

2. Levytska Viktoriia A.

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сорока Наталія Михайлівна

2. Soroka Nataliya Mukhailivna

**Кваліфікація:** 16.00.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Стибель Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Стибель Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**

Юрченко Т.А.

